

Frálík lýsing í strik-um og orðum

»Pá vej ind i Skarvanes, ikke mange meter fra den gamle skolestue, står en af færøernes få tilbageblevne miniaturekværne. En Geilamille står stadigvæk og skræver over bækken, der var dens drivkraft. Desværre er kværnen i forfald og inden længe vil vinden og vejret have slettet også den fra mands minde. Nokur av orðunum hann hefur um Skarvanes. Og í hesum lýsingunum finnst hópin av upplýsingum — bæði søguligir og dagligir, men tó ikki keðilig data, men tað, sum listarmaður hefur hildið vera meira sigandi — meira karakteristisk

Færøsk nat. Magisk nat.

Alt er stille og selv det mægtige hav
hvisker til stenene i strandkanten.
Langt borte græder et får som en sjæl i nød.
Atter er alting stille.

Ein lýsing uttan tey stóru orðini. Uttan at vera latin í ein háfloygdan búna. Men ein lóta, sum øll, ið hava spáka fram við strondini ella ligið í tjaldi eina summarnátt, hava upplivað.

Við orðum og strikum hefur blaðtekningarin og grafikarinn Peter Blay gjørt eina frálíka lýsing av oyggjunum — náttúruni, fólki, mylnum, hjøllum, liviháttum og býlingum:

Hesar beinraknu lýsingarnar eru savnaðar í bókini Færøske Indtryk. Listarlíka settar upp saman við teimum livandi og hugtakandi tekningunum. Blyantstekningar, kol- og tusjtekningar. 30 í tali.

Sandur. Nyt og gammelt byggeri
blandes uden at der tages hensyn til
arkitektoniske finesser. Praktiske behov
overgår æstetiske drømme og miljø føres
videre til gavn for kommende generationer

Legebarn og kunstner.
Bladtegner og grafiker.
Naturelsker og friluftsmenneske.
Fjeldvandrer og fluefisker. Derfor har
han skrevet og tegnet
dette billeddigt om Færøerne.

Peter Blay hefur ferðast í Føroyum fleiri ferðir. Í fjór hevði hann eina listarframsýning í Smíðjuni. Færøske Indtryk er prentað í 500 talmerktum eintøkum. Kostnaður 180,— kr.

Formæli til bókina hefur Pauli Ellefsen, lögmaður, skrivað.

Peter Blay er 44 ár og annars: Englænder af fødsel. Dansker af behov. Kosmopolit af tilbøjelighed. Færing af kærlighed.

Lívligur fundur í Fuglafirði

Fundurin valdi nevnd, sum skal fyrireika eina deild av Barnabata í Fuglafirði.

Almennir fundirnir um møguleikarnar at fáa ein barnagarð í Fuglafirði varð lívligur. Um 100 fólk vóru møtt upp. Nógur varð spurt og nógur meiningar komu fram.

A fundinum helt Heri Kragsteen, psykologur, ein fyrilestur um barnansing. (Hann hevur gjørt ein úrdrátt úr fyrilestrinum, sum Sosialurin hevur á síðu 10 og 11).

Greitt varð frá ætlanunum, sum Bygðafelagið hevur um at fáa ein barnagarð gjørdan.

Formaðurin í Landsfelagnum Barnabati greiddi frá felagnum og virki tess heima og úti og fundurin valdi eina nevnd, sum skal fyrireika stovnan av eini deild av Barnabata, sum m.a. hevur til endamáls at stuðla bygging av barnagarðum.

Í hesa fyrireikingarnevndina komu Poulina Abrahamsen, Bjarni Eliassen, Johan Ellenderson, Karolina Christensen, Poulina Simonsen, Annika Toftegaard og Kaja Toftegaard.

Tað hevur verið nakað av orðaskifti um barnagarðstankan í Fuglafirði, serliga í Dagblaðnum, sum hevur gjørt seg til talsmann móti einum slíkum stovni.

John Davidsen 75 ár

Kyndilsmessudag fylti ein av okkara fróðastu og vitugastu granskarum 75 ár.

Vit hugsa sjálvandi um John Davidsen, fyrrverandi yvirlærara við Tórshavnar kommunuskúla, ið man vera kendur um alt landið fyrri sitt søguliga rithovundavirksemi, sínar áhuga-verdu sendingar í útvarpinum og fyrri sitt hjálpsmi imóti ollum teimum, sum á ein ella annan hátt hava til starv ella ítriv at granska fortíðina.

John Davidsen er føddur í Tórshavn 2. februar 1907. Av ymsum orsokum kom lagna hansara at vera ódrúsi enn hjá hansara javnaldrum um tað mundið í Havn — hann var í fleiri ár bundin at sjúkrahúsi, bæði her heima og niðri í Danmark, og mundi hetta vera við at mynda

hann, sum nakað av einum heimspekingi — sum ein mann, ið hugsaði meira um mannalagnuna enn aðrir unglingar.

Longu tidliga fekk hann áhuga fyrri bókligum virksemi, serstakliga søgu og máli. Hann tók læraraprógvið í Tórshavn 1932, og frá 1935 til 1972 var hann í føstum starvi við henda skúla. Í 1948—49 fekk hann sær eftirútbúgving í Danmark innan lærararyrkid, eins og hann fleiri tíðarskeið var á danska ríkisskjalasavninum og landsskjalasavninum í Keypmannahavn í granskingarorðum.

Bókmentliga starv hansara hevur verið ógvuliga fjolbroytt: tað umfatar útgávur av Føroya Fólks songbók, sum í eitt mannaminni hevur verið fólkaogn, Almanakkarnar, minningar-

rit, vælumtókta bókina »Tann deilige Havn» og »Greinir og ritgerðir» hjá Dr. J. Jacobsen. Herumframt hevur hann skrivað vísindaliga greinir í Vardanum og í Fróðskaparriti.

Tað er ættarsagan og lagnan hjá tí einstaka menniskjanum, ið allar dagar hevur hugtakið John. So áhaldandi og dágliga hevur hann granskað okkara umfatandi søguliga keldutílfar, ið liggur á Landsskjalasavninum, at hann at kalla kennir allar ættir, sum hava livað í Føroyum, síðan vit finga skrivað tilfar um tann einstaka færingin t.v.s. frá tí kirkjubók, skiftiprotokollir og festiprotokollir byrja, ella við øðrum orðum eini 250 til 280 ár aftur í tíðina.

Umframt hetta ættarsøguliga granskingarstarv sitt hevur John

vunnið sær djúpt innlit í Føroya søgu og serstakliga í tað ómetaliga stóra skriviliga tilfari til okkara søgu, sum liggur á Landsskjalasavninum. Gjøgnum eitt langt liv við gransking í ollum hesum tilfari hevur hann eisini vunnið sær eitt hegni at lesa gamla skrift, sum eingin annar og vitan hansara hevur verið okkum til stóra hjálpi til okkara dagliga virki her á savninum. Hóast hann ikki er so tittur gestur her longur, so kunnu vit tó altíð taka telefonina, og tað vanda-mál sum John tá ikki kann greiða, verður valla greitt av øðrum. Tað er í heila tíkið eyðkent fyrri John Davidsen, at hann ikki er bangin fyrri at lata sína vitan víðari til onnur — tvørtur imóti. Somuleiðis er við ollum tí stóra tilfari um ættarsøgu, sum John hevur

savnað saman, síðan hann var ungur. Hetta vildi hann saman við sínum vírdismikla søguliga handbókasavni geva Landsskjalasavninum sum gávu, men hetta hildu landsins myndugleikar vera og nógur avgjort, og varð hetta vírdismikla savn tí keypt fyrri ein sera samuligan prís.

Tá ið hesi fáu orð, sum als ikki til fulnar kunnu lýsa fjolbroytta granskingarvirksemi John Davidsens, eru søgd, so eigur eisini at verða skoytt uppi, at John privat er bláður og fyrirkomandi og, sum ein sannur søgufróðingur, dugir hann væl at siga frá.

Í Magnus Heinasonar gotu skaptu hann og konan Katrina, ella systir Katrina sum hon æt millum manna, eitt fyrirmyndarligt heim, har

nógur ungdomur savnaðist í fimti- og sekstíðum. Katrina doyði í góðum árum — tað var eitt hart slag fyrri John, men tann sálarstyrki, sum hann longu sum ungur vann sær, hjálpti honum eisini yvir teir beisku dagarnar, soleiðis at hann kundi halda á við sínum lærara- og granskingarstarvi.

Lærarastarvið hevur John, sum nevnt, langt síðan lagt frá sær, men granskarin er framvegis virksamur hvønn dag og vit, sum í okkara dagliga virki hava samstarv við hann, ynskja honum hjartaliga tillukku við teimum sjeftíffim og vóna, at hann enn eigur nógur ár tilgóðar, so at hann kann fullføra tað søguliga verk, sum hann nú er farin í holt við.

Starvsfólkini á Landsskjalasavninum